02.04.2015

ХАРКІВ—МІСТО МАЙБУТНЬОГО

Теорії про дату заснування міста

Кожне місто має свою відправну точку відліку - умовну дату від якої ведеться час його існування. Проте, не можна говорити, що місто виникає в один рік, який історики та джерела, а часом і партійні мужі, відвели для відзначення, пошанування та гучних святкувань.

Коли ж було засновано місто Харків? З якого часу слід вважати його за місто, а не городище чи поселення? Слід відзначити, що джерела подають різні дати заснування Харкова. Найдавнішу за 1630 р. письмову згадку про жителів міста подано в «Описание городов и знатных местечек в провинциях Слободской губернии» (документ XVIII ст.). У ще одному документі XVIII ст. «Топографических описаниях Харьковского намесничества» підкреслено, що Харків побудовано за часів правління московського царя Олексія в 1653 р. Інші джерела заснування міста Харкова називають 1654 р. Так, у «Наказній памяті», (різновид тогочасних ділових паперів) від 30 вересня 1654 р. говорилося: «Которые черкасы построились в Чугуевском уезде промеж речек Харькова и Лопани о городовом строении, и что вы по их челобитью в Чугуев к Г.Спешневу писали, а велели ему городового места осмотреть и описать и чертеже чертить и черкас переписать».

Із приходом цієї групи переселенців і повязано найвірогідніше заселення Харківського городища. Уже в 1654 р. переселенці спорудили тут багато будинків, а в наступному навіть звели деякі укріплення. Про це у чолобитній харківського воєводи до царя сказано так : «И в прошлом государь во 1655 г. по твоему государеву указу построен в той Николаевской вотчине на реке Харькове и на Лопани твой государев новый Харьков - город..., а строил тот город по твоему государеву указу стоильщик и воевода Воин Селифонтов».

Цей документ свідчить, що Харківське поселення в 1655 р. уже існувало і воєводою там був Воїн Селіфонтов. Таким чином, ця скарга дає підставу думати, що перша група переселенців із 37 родин прибула на місце майбутнього міста ще до 1654 р., можливо 1653 або навіть у 1652 р. Дуже багато документів повязують виникнення Харкова з 1655 роком. Серед інших слід назвати «Наказну память» із Розрядного приказу чугуївському воєводі Спешнєву від 23 лютого 1655 р. У ній йшла мова про те, що до уряду звернулося 800 чоловік переселенців із Придніпровя на чолі з отаманом Тимофєєвим із проханням дозволити оселитися їм в урочище Лопані і Харкова і це прохання було задоволено. Ще одним джерелом, яке датується 1655 р., є поіменний реєстр мешканців Харкова. 1656 роком датова «Жалоба воеводы

Селифонтова на харьковских черкас», яка була адресована царевичу Олексію. Воєвода скаржився, що поселенці не хочуть будувати фортецю, замість споруджених донедавна невеликих захисних споруд. Аналіз документу свідчить, що на 1656 р. Харківське городище було уже щільно заселене.

Зараз харківські археологи розкопали в центрі міста залишки фортеці, спорудження якої датовано XIII - XIV ст., а це, у свою чергу, віддаляє вік міста на кілька століть. Б. А. Шрамко та В. В. Скирда у своїй книзі «Рождение Харькова» також виводять існування міста від легендарного поселення часів Київської Русі.

Таким чином, в історичних документах немає єдиної дати заснування міста, тому не можуть дійти згоди щодо загальновизнаної дати й історики.

Із історії

Харків є одним з найвизначніших міст нашої держави. Історія міста - цікава й багатогранна. Харків, як і всі середньовічні міста, виник як військової фортеці. Вона була побудована українськими переселенцями, які, рятуючись від польської шляхти, осідали тут з дозволу московського царя. Фортеця, яка виникла на місці, де зливалися річки Лопань і Харків, мала 10 веж і довжину стін понад одного кілометра. Однак за весь час існування фортеці не довелося пережити жодного штурму, жодної облоги.

В этом выпуске:

Внутренняя статья	2
Внутренняя статья	2
Внутренняя статья	2
Внутренняя статья	3
Внутренняя статья	4
Внутренняя статья	5
Внутренняя статья	6

Теорії про походження назви міста

Досить проблемною є і визначення походження назви міста Харкова. При цьому слід виділити легенди та наукові гіпотези вчених. І. Ю. Саратов у своїй монографії «Харкове, звідки ім'я твоє?» наводить більше десятка гіпотез походження назви міста. На жаль, жодна з них не має достатньої кількості документів для підтвердження чи спростування. Серед перших авторів, які звернулися до цієї проблеми був російський вчений Василь Федорович Зуєв, який у 1787 р. опублікував книгу «Подорожние записки Василия Зуева с Петербурга до Херсона в 1781 и 1782 г.». Під час цієї подорожі він відвідав Харків і записав легенду про заснування міста та виникнення його назви від «от первого поселенца Харитона». «Наименование свое Харьков имеет от первого поселенца Харитона, вышедшего со многими семьями и поселившегося здесь. Он был пасечник или пчеловод, трудами своими и способностью места разжился он скоро так, что многие из других мест стали к нему приходить для сожительства, а как в общежитии, наипаче у малороссиян, обыкновенно называют друг дружку полуименем, то называя его Харько, прозвали «Харьков хутор», «Харькова слобода», «Харьков город». Про засновника міста Харкова - козака Харка писали навіть поеми. Так у журналі «Харьковский Демокрит» у січні 1816 р. було надруковано поему «Основание Харькова», написану видавцем цього журналу В. Г. Масловичем.

Автором першої наукової гіпотези про найменування міста Харкова, на думку

І. Ю. Саратова, був архієпископ Харківської єпархії Філарет (у миру Дмитро Григорович Гумілевський (1805-1866 рр.). Дослідник, ретельно проаналізувавши всі відомі йому документи XVII і XVIII ст., у яких була мова про заснування Харкова, і спираючись на відомості «Книги Великого Чертежа», висловив аргументовану гіпотезу щодо найменування міста Харкова. У праці «Историко-статистическое описание Харьковской епархии» він писав так: «...название реки Харьков было известно еще тогда, когда существовал городок Донец, т.е. в XII в. Отсюда понятно, что город Харьков получил название от реки Харьков, как город Олешня от реки Олешни, город Лебедин по озеру Лебедину, и что известие будто городу Харькову дал свое имя первый поселенец казак Харько - несправедливо». Таким чином, Д. Г. Гумілевський вважав, що ім?я місту дала річка, яка протікала поблизу. Однак він не розшифрував слово «Харків» і не сказав, звідки з?явилося ім?я самої річки. Професор Харківського університету Микола Якович Аристов (1834-1890 рр.) у 1877 р. висунув гіпотезу, що Харківське городище - це залишки половецького міста Шарукань; а половецьке слово «Шарукань» із часом трансформувалося і до XVII ст. перетворилося на Харків. Він висловив припущення: можливо, давнє городище, на місці якого виріс Харків, було залишком половецького міста Шарукань. У перекладі з тюрського слово «шарукань» означає «стійбище скотарів». Назва міста Шарукань, котре з часом зникло, нібито перейшло у назву місцевої річки, яку стали звати «Харьков», а вже звідси назва поширилася і на місто, засноване українськими козаками. Проте, на сьогодні немає достатньої кількості даних, які б могли підтвердити точку зору М. Я. Аристова.

На думку І. Ю. Саратова, імя нашому місту залишили давні племена хорватів, а назва «Харків» походить від назви одного із східнословянських хорватських племен, а саме - племінного обєднання черкасів, які у ті далекі часи населяли місцевість на південному сході Європи. Через звичай носити темний одяг сусідні племена називали їх «чорними». Можливо, це були нащадки кіммерійців, яких стародавні мореплавці-фінікійці називали «темними», а, можливо, меланхлени. Звязок сучасних хорватів зі своїми південно-східними предками можна простежити за наступним ланцюжком, кожну ланку якого так чи інакше можна довести: хорвати - серби, серби - сіверяни. Слід зазначити, що більшість вчених все ж таки повязують назву міста із назвою річки Харків.

Вони аргументують свою точку зору тим, що назва річки в джерелах зустрічається набагато раніше, ніж назва міста Харкова.

Освіта, наука, культура

Харків є другим після Києва культ. центром України. Низка установ веде свій поч. з дорев. часів, ін. з часу, коли Х. був столицею УРСР, а деякі засновані, реорганізовані чи відновлені по другій світовій війні. Після різних реформ Х. мав (1979) 21 вуз з понад 130 000 студентів. Серед високих шкіл важливіші: Харківський Держ. Ун-т, Харківський Політехн. Ін-т, Харківський С.-Г. Ін-т, Харківським Держ. Мед. Ін-т, Харківський Юридичний Ін-т, Харківський Держ. Ін-т Культури, художньо-пром. та пед. ін-ти; діє ряд інженерно-екон. вузів: інж. зал. транспорту, ін-т гірничого машинобудування, автоматики й обчислювальної техніки (кол. Гірничий Ін-т), інженерно-екон., інженерно-будів., автомобільно-дорожний, авіаційний, фармацевтичний, зоовет., комунального будівництва; 1923 — 63 працювала держ. консерваторія. У Х. є 38 сер. спеціялізованих осв. закладів і 40 проф.-техн. шкіл; понад 50 н.-д. ін-тів при високих школах або у відомстві Імін-в, 6 н.-д. ін-тів АН УРСР (Харківський Наук. Центр АН). З поч. 30-их рр., а особливо після війни посилена русифікація усіх ступенів освіти у Х., як також ін. культ.-осв. установ.

З наук. установ діють Харківська астрономічна обсерваторія, Харківське матем. т-во, ряд бібліотек і музеїв. До найбільших бібліотек належать: Харківська публічна бібліотека ім. Короленка, Наук. бібліотека Харк. Ун-ту, Харківська держ. наук. мед. бібліотека, обл. держ. архів; з музеїв найбільші: Харківський Іст. Музей, художній і природничий музеї. Працює 6 проф. театрів, з яких мають звання акад.: Харк. театр опери і балету ім. Лисенка, Харківський держ. укр. драматичний театр ім. Шевченка, рос. драматичний театр ім. Пушкіна; діють ще Театр юного глядача, Харківський укр. театр муз. комедії і театр ляльок; працює обл. філармонія, 21 кінотеатр. 1963 відкрито велику кіноконцертову залю «Україна», а 1974 новий цирк. У Х. діють Палац спорту, палац водних спортів «Спартак», 32 стадіони (серед них «Металіст», комплекс «Динамо» та ін.), дитяча залізниця

Заголовок внутренней статьи

Эта статья может состоять не более чем из 125-175 слов.

Одним из достоинств использования бюллетеня в качестве средства продвижения товара или услуги является возможность использования данных из других источников - пресс-релизов и отчетов по маркетингу рынка.

Главной целью распространения бюллетеня является продажа вашего товара или услуги, а ключ его успешного применения заключается в той пользе, которую бюллетень может принести читателям.

Главный способ повышения эффективности бюллетеня - создание своих собственных материалов, включение в бюллетень календаря предстоящих событий или особого предложения, способствующего продвижению нового товара на рынок.

Материалы для бюллетеня можно также искать в печати или в Интернете. Включаемые в бюллетень статьи могут посвящаться любым темам, однако необходимо, чтобы они были достаточно краткими.

Большую часть сведений из бюллетеня можно разместить на вашем веб-сайте. Приложение Microsoft Publisher поможет быстро преобразовать бюллетень в веб-публикацию. После завершения создания бюллетеня выполните соответствующее преобразование и разместите полученные материалы на веб-сайте.

Заголовок внутренней статьи

Эта статья может состоять не более чем из 75-125 слов.

Тема бюллетеня может быть любой. Можно дать материал о современных технологиях или о последних достижениях в вашей области деятельности.

Можно описать тенденции развития экономики или бизнеса, дать прогноз для заказчиков.

Если бюллетень распространяется в организации, можно дать комментарии по различным нововведениям. Чтобы показать динамику роста бизнеса, включите в бюллетень графики изменения объема продаж или прибыли.

Некоторые бюллетени содержат столбец, обновляемый каждый выпуск. Этот столбец может содержать советы, обзоры книг или редакционную статью. Можно также привести сведения о новых сотрудниках или об основных заказчиках и партнерах.

“Чтобы привлечь внимание читателя, поместите сюда интересное изречение или цитату из бюллетеня”

Заголовок внутренней статьи

Эта статья может состоять не более чем из 50-100 слов.

Использование графики позволяет усилить содержательную часть бюллетеня.

Взгляните на ваш материал и ответьте на вопрос, помогает ли рисунок выразить вашу мысль. Избегайте использования изображений, не относящихся к содержанию текста.

В состав приложения Microsoft Publisher включены тысячи картинок, из которых можно выбрать наиболее подходящие и импортировать их в бюллетень. Для создания фигур и символов могут использоваться несколько инструментов.

Выбранное изображение поместите рядом с текстом. Подпись под изображением поместите рядом с изображением.

Пояснительная подпись под рисунком.

Девиз организации

Адрес основного места работы
Адрес, строка 2
Адрес, строка 3
Адрес, строка 4

Телефон: (555)555-55-55
Факс: (555)555-55-55
Эл. почта: proverka@example.com

Организация

Мы в Вебе!

EXAMPLE.COM

Поместите здесь справку о вашей организации. Назовите ее цели, укажите местонахождение, дату создания, дайте краткие исторические сведения. Приведите список предлагаемых ею основных товаров, услуг и программ, сообщите, в каких регионах она оперирует (например, на рынках Европы или США), какие категории заказчиков обслуживает.

Укажите, с кем нужно связаться для получения дополнительных сведений.

Заголовок статьи на последней странице

Пояснительная подпись под рисунком.

Эта статья может состоять не более чем из 150-200 слов.

Если бюллетень складывается и отправляется по почте, то эта статья будет расположена на обратной стороне. Поэтому она должна легко восприниматься визуально.

Это легко сделать с помощью представления материала в виде вопросов и ответов. Вы можете привести здесь вопросы, полученные от читателей после выхода предыдущего выпуска, или ответить на часто задаваемые вопросы.

Список имен и должностей руководителей вашей организации - хороший способ придать бюллетеню конкретный, персонифицированный вид. Если ваша организация невелика, можно привести список всех ее сотрудников.

Если у вас имеются сведения о ценах на основные товары и услуги, поместите их здесь. Вы можете сообщить читателю о других формах взаимодействия с вашей организацией.

Можно также напомнить читателю о каком-либо повторяющемся событии, на котором он мог бы присутствовать, например о деловом завтраке для независимых продавцов в третий четверг каждого месяца или же о проводимых вами благотворительных мероприятиях.

Если место позволяет, здесь же можно разместить картинку или другой графический объект.